

MITEN TILAAMISTAITOA VOIDAAN KEHITTÄÄ? *- kokemuksia kahdesta opintopii- ristä*

EUROOPAN UNIONI

Interreg
Botnia-Atlantica
Euroopan aluekehitysrahasto

Enemmän metsästä

Asiakaslähtöisiä palveluita metsänomistajille

SISÄLTÖ

JOHDANTO	3
”OPINTOPIIRI ETÄNÄ” RUOTSISSA	4
”FYYSINEN OPINTOPIIRI” SUOMESSA	7
JOHTOPÄÄTÖKSET	9
Vinkkejä opintopiirin järjestäjälle:.....	12

JOHDANTO

Metsätieto ja osaaminen metsäasioissa muodostavat tärkeän perustan metsänomistajien päätöksenteolle, erityisesti uusille metsänomistajille. Suurin osa metsäkoulutuksen vaihtuneista kanavista on kuitenkin suhteellisen perinteisiä. Perinteinen tiedonvälitys ja kurssipohjainen koulutus eivät ole osoittautuneet uusille tai kokemattomille metsänomistajille parhaiksi vaihtoehtoiksi. Enemmän metsästä -hankkeessa järjestettiin kaksi opintopiiripilottia: ”Opintopiiri etänä” Ruotsissa ja ”Fyysinen opintopiiri” Suomessa. Näissä testattiin uusia tapoja järjestää metsänomistajille koulutusta. Pilottien tarkoituksena oli testata ja kerätä tietoa erilaisista tavoista järjestää koulutusta ja jakaa tietoa metsänomistajille. Yhtä tärkeä tavoite oli, että opintopiireihin osallistujat kurssien kautta parantaisivat ja kehittäisivät osaamistaan tilata metsäpalveluita. Tilaamistaidon lisääntyessä metsänomistajan turvallisuuden tunteen odotetaan lisääntyvän ja metsänomistajat kokisivat iloa metsän omistamisesta, mikä yhdessä paremman osaamisen kanssa johtaa metsään liittyvän liiketoiminnan vilkastumiseen ja metsiä hoidetaan siten paremmin.

“OPINTOPIIRI ETÄNÄ” RUOTSISSA

Pilotin tarkoituksena oli testata opintopiirikonseptia metsäpalveluiden kehittämisessä. Tavoite oli tarkastella olisiko opintopiiri hyvä keino pienille ja keskisuurille yrityksille lisätä metsäpalveluiden määrää ja parantaa palvelutilausten laatua. Tarkoituksena oli myös selvittää, voidaanko vaikeasti tavoitettavien metsänomistajien aktiivisuutta lisätä parantamalla tämän metsänomistajaryhmän, eli passiivisten ja uusien metsänomistajien, osaamista ja tietoisuutta metsäasioissa.

Erityisesti pilotissa haluttiin tarkastella mahdollisuutta:

- Vahvistaa metsänomistajan suhdetta omiin metsiinsä ja antaa metsänomistajalle tietoa metsän eri arvoista.
- Auttaa metsänomistajia asettamaan omat tavoitteensa metsiinsä liittyen ja laatimaan suunnitelman metsälle ja metsänomistamiselle.
- Vahvistaa metsänomistajan roolia metsäpalvelujen ostajana, eli hänen palveluiden tilaamistaitoaan.

Opintopiirin toteutuksessa hyödynnettiin digitaalista oppimisalustaa sekä fyysisiä tapaamisia ja yksilöllistä neuvontaa maastossa ja etänä. Aloitustapaamiset pidettiin seuraavissa paikoissa: Lycksele, Vilhelmina, Uumaja, Örnsköldsvik, Sundsvall ja Tukholma. Osallistujille tarjottiin kolme etäkurssia Ruotsin metsäkeskuksen (Skogstyrelsen) oppimisalustalta. Kurssit olivat "Metsänomistajan esittely", "Metsän monipuolisuus" ja "Palveluiden tilaaminen". Fyysisiä ja digitaalisia aloituskokouksia sekä perinteistä itseopiskelua täydennettiin videoilla, osaamistesteillä, keskustelualustuksilla, verkkotapaamisilla ja lisämateriaalilla, joka mahdollisti syventäviä opintoja (lisämateriaalit: skogskunskap.se ja skogsstyrelsen.se). Alusta alkaen suunniteltujen tapahtumien lisäksi järjestettiin kolme fyysistä metsätalousaiheista tapahtumaa vastaamaan osallistujien toiveita. Opintopiiri alkoi syyskuussa 2019 ja päättyi oppimisalustalla tammikuussa 2020. Osallistujista 13 henkilöä hyödynsi myös tarjotun jatkoneuvonnan omassa metsässään kesän ja syksyn 2020 aikana. Keväälle 2020 suunnitellut tapaamiset maastossa peruttiin covid-19 pandemiatilanteen vuoksi.

Opintopiiriin ilmoittautui 84 henkilöä, mutta heistä 50 % keskeytti melkein heti. Suurin osa keskeytyksistä johtui ajan puutteesta ja osa digitaalisen oppimisalustan teknisistä ongelmista. Lopulta 42 henkilöä, joista 55 % oli naisia, suoritti koko opintopiirin ja vastasi palautekyselyn. Osallistujien keski-ikä oli 52 vuotta. Osallistujista 56 % oli omistanut

metsää alle 5 vuotta, mukaan lukien 8 % osallistujista, jotka eivät vielä olleet metsänomistajia. Osallistujien antaman palautteen perusteella heidän tietämyksensä metsäasioista oli lisääntynyt, ja turvallisuuden tunne omasta roolista ja identiteetistä metsänomistajana oli parantunut opintopiirin myötä. Tämä vaikutti siihen, että osallistujat tunsivat olonsa varmemmiksi tekemään metsäänsä koskevia päätöksiä opintopiirin jälkeen. Palautteen perusteella osallistujat saivat laajempaa ja parempaa tietoa niin ilmaston vaikutuksista metsätalouteen kuin myös metsän eri käyttötavoista. Myös osallistujien yksilölliset tavoitteet metsätaloudessa kehittyivät. Useimpien osallistujien tavoitteet olivat opintopiirin alussa epäselviä, mutta opintopiirin jälkeen tavoitteet olivat melko selviä. Opintopiirin jälkeen useimmat osallistujat kokivat, että he tiesivät omaisuutensa taloudellisen arvon "hyvin" tai "erittäin hyvin" ja heidän tietonsa omaisuuden sosiaalisista ja kulttuurisista arvoista myös paranivat. Muutama henkilö jopa ilmoitti tietävänsä metsäsuunnitelmansa sisällön "erittäin hyvin" opintopiirin jälkeen ja vain yksi henkilö vastasi, että "ei tiedä sitä ollenkaan". Osallistujat kokivat kurssien sisällön hyväksi ja tasapainoiseksi. Itse oppimisalusta koettiin kuitenkin hieman vaikeaksi navigoida ja käyttää, mutta osallistujat saivat hyvin tukea opintopiirin järjestäjiltä. Vastatakseen oppimisalustan aiheuttamiin haasteisiin opintopiirin johtajat lähettivät osallistujille myös paljon tietoa sähköpostitse, mistä oli paljon apua. Osa osallistujista koki, että opintopiiri oli liian laaja kokonaisuus. Näin kokivat erityisesti ne, joilla oli myös muita työ- ja perhe-elämän velvollisuuksia hoidettavanaan. Kaiken kaikkiaan osallistujat arvioivat opintopiirin kokonaisarvosanaksi 2,7 asteikolla 1-4, jossa 4 on paras.

Palautteessa annettujen avointen vastausten mukaan osa osallistujista olisi toivonut selkeämpää rakennetta opetussuunnitelmaan, kuten esimerkiksi aloituskokouksia, enemmän määräaikoja sekä tehtäviä kuhunkin kurssin osaan liittyen. Lisäksi toivottiin pakollisia keskusteluosioita, joissa opintopiirien johtajat ja osallistujat olisivat mukana. Osallistujat toivoivat myös yleisesti enemmän tapaamisia kasvokkain ja etäyhteyden kautta sekä yhteisiä keskustelutapaamisia pienemmissä ryhmissä. Tämä johtuu osittain ajatusten ja kokemusten jakamisen voimaannuttavasta vaikutuksesta silloin, kun pääsee keskustelemaan muiden samassa tilanteessa olevien ja kokemattomien metsänomistajien kanssa.

Osallistujien osaamisen, toiminnan ja kokemusten seuranta varten lähetettiin sähköpostitse seurantakysely helmikuussa 2021 – noin vuosi opintopiirin päättymisen jälkeen. Tämä vastasi kyselylomaketta, joka lähetettiin samaan aikaan myös Suomessa järjestetyn opintopiirin osallistujille. Puolet 42:sta Ruotsissa opintopiiriin osallistuneista henki-

löistä vastasi kyselyyn. Opintopiirin jälkeen 62 % vastanneista oli ostanut tai sopinut ostavansa metsäpalveluita, kun taas 14 % vastanneista ilmoitti, ettei heillä ollut tällä hetkellä palvelutarpeita. Noin neljäsosa koki, ettei heillä ole ollut aikaa pohtia palvelutarpeitaan. Sovitut tai ostetut palvelut olivat päätehakkuita, ensiharvennuksia, metsänhoitosuunnitelman tekoa, muita metsänhoitotoimenpiteitä ja metsäteiden kunnostusta. Vastaajista 23 % ilmoitti, että palveluita tarjonnut yritys otti ensin heihin yhteyttä, ja 77 % vastaajista sanoi itse ottaneensa yhteyttä palvelun tarjoajaan.

Seurantakyselyn perusteella suurin osa vastaajista koki metsäosaamisensa lisääntyneen opintopiirin aikana. Vastaajista 86 % koki osaamisen lisääntyneen "melko paljon" tai "erittäin paljon", kun taas 14 % koki metsäosaamisen lisääntyneen "melko vähän" tai "erittäin vähän". Seurantakyselyyn vastanneiden metsäpalveluiden tilaamistaidon kehittyminen ei suoraan vastaa heidän metsäosaamisensa lisääntymisen tulosta. Alle puolet (48 %) vastanneista sanoi, että taito tilata metsäpalveluita lisääntyi "melko paljon" tai "erittäin paljon" ja yli puolet (52 %) vastasi, että "melko vähän" tai "erittäin vähän". Yksi selitys tälle voi olla se, että tilaamistaito perustuu muuhunkin kuin metsään.

“FYYSINEN OPINTOPIIRI” SUOMESSA

Fyysinen opintopiiri järjestettiin Suomessa syksyllä 2019. Pilotissa testattiin, miten sosiaalinen vuorovaikutus muiden metsänomistajien kanssa voi edistää oppimista. Opintopiiri pidettiin luokkahuoneessa ja se järjestettiin yhteistyössä Seinäjoen Kansalaisopiston kanssa. Seinäjoen kansalaisopisto valittiin paikaksi, koska se on yleisesti tunnettu ja kaikkien, ei pelkästään metsäasioista kiinnostuneiden, saatavilla. Lisäksi naiset käyttävät aktiivisesti Kansalaisopistojen palveluita ja opinto-oppaita jaetaan maksutta laajasti.

Opintopiirissä oli 11 osallistujaa ja se kesti kaksi kuukautta. Tapaamisia pidettiin kerran viikossa. Kukaan ei keskeyttänyt opintopiiriä ja vain yksi ei vastannut palautekyselyyn. Osallistujien keski-ikä oli 28 vuotta ja 55 % osallistujista oli naisia. Osallistujat olivat olleet metsänomistajia keskimäärin 4,5 vuotta. Osallistujien joukossa oli ihmisiä, jotka eivät vielä olleet virallisesti metsänomistajia, mutta heistä oli pian tulossa metsänomistajia sukupolvenvaihdoksen myötä

Opintopiiristä saadun palautteen perusteella osallistujat kokivat tietämyksensä metsäasioista lisääntyneen opintopiirin aikana. Osallistujat kokivat oppineensa metsien erilaisista käyttötavoista sekä metsien talous-, kulttuuri- ja virkistysarvoista, vaikka esimerkiksi metsien kulttuuri- ja virkistysarvoja ei juurikaan ehditty käydä läpi. Lisäksi seitsemän osallistujaa koki, että opintopiirin myötä tietoisuus ilmastonmuutoksen vaikutuksista metsiin kasvoi. Palautteen perusteella osallistujien metsään liittyvä päätöksenteko vahvistui. Lisäksi osallistujat kokivat opintopiirin kautta tutustuneensa paremmin omaan metsäsuunnitelmaansa. Osallistujien antama keskimääräinen arvosana opintopiirille oli 4 (asteikolla 1-5), mikä on hyvä.

Palautekyselyssä osallistujia pyydettiin kirjoittamaan mikä opintopiirissä oli parasta ja mitä olisi voinut parantaa. Osallistujien mielestä oli hyvä, että eri aiheista keskusteltiin opintopiirissä laajasti ja esille tuotiin erilaisia näkökulmia. Lisäksi he pitivät siitä, puhujat olivat asiantuntevia ja keskustelut olivat hyviä, minkä pohjalta osallistujat saivat ”ahaa-elämyksiä”. Kehitysideoiksi opintopiirin osallistujat listasivat muun muassa sen keston pidentäminen. Lisäksi loppuun toivottiin yhteenvetoa, sillä jokaisessa tapaamisessa oli paljon uutta opittavaa. Opintopiirissä oli osio, jossa osallistujat opetettiin käyttämään Metsään.fi-palvelua. Se on metsänomistajille tarkoitettu palvelu, josta he voivat löytää tietoa omasta metsäomaisuudestaan ja suunnitella sen avulla metsänhoitoaan. Tätä oppimisasiota kuvattiin liian nopeaksi ja intensiiviseksi. Tämä onkin haaste, kun

mukana on erilaisia ihmisiä. Toisille Metsään.fi -palvelu oli jo entuudestaan tuttu ja toiset tutustuivat palveluun ensimmäistä kertaa. Opintopiiri kehittyi hyvin ajan myötä - osa osallistujista oli aluksi ujoja ja he osallistuivat vähemmän keskusteluihin, mutta loppua kohden hekin aktivoituivat ja osallistuivat keskusteluun enemmän.

Osallistujille lähetettiin seurantakysely sähköpostitse helmikuussa 2021, yli vuosi opintopiirin päättymisen jälkeen. Kysely lähetettiin kaikille 11 osallistujalle, mutta vain neljä heistä vastasi. Vastausten perusteella opintopiiri vaikutti heidän metsäosaamiseensa melko paljon tai erittäin paljon. Puolet vastaajista koki, että opintopiirillä oli melko vähän vaikutusta heidän mahdollisuuksiinsa tilata metsäpalveluita, kun taas puolet vastaajista koki opintopiirillä olevan melko suuri vaikutus heidän mahdollisuuksiinsa tilata metsäpalveluita. Puolet vastaajista ei ollut tilannut metsäpalveluita opintopiirin jälkeen, koska he eivät olleet niitä tarvinneet. Puolet vastaajista oli tehnyt sopimuksen palvelun toteutuksesta lähitulevaisuudessa. Tilatut palvelut olivat taimikon hoito/harvennus ja metsäarviointi. Vastaajat olivat olleet itse yhteydessä palveluntarjoajaan

JOHTOPÄÄTÖKSET

Vertailemalla eri tavalla toteutettujen opintopiirien tuloksia Suomessa ja Ruotsissa, voidaan löytää joitakin yhtäläisyyksiä. Molemmissa maissa osallistujat kokivat olevansa opintopiirin jälkeen varmempia tekemään metsiään koskevia päätöksiä kuin he olivat ennen opintopiiriä (Taulukko 1). Molempien opintopiirien jälkeen osallistujat kokivat olevansa keskimäärin melko varmoja tekemään päätöksiä. Tulosten perusteella fyysinen opintopiiri paransi osallistujien päätöksentekoa enemmän kuin etänä toteutettu opintopiiri. Mutta fyysisessä opintopiirissä osallistujat myös tunsivat kurssin alussa itsensä epävarmimmiksi tekemään päätöksiä verrattuna etäopintopiirin osallistujiin.

Tulokset olivat samankaltaisia, kun osallistujilta kysyttiin, kuinka varmaksi he tuntevat itsensä metsäpalveluiden tilaamisessa. Molempien opintopiirien jälkeen osallistujat tunsivat itsensä varmemmiksi metsäpalveluiden tilaamisessa kuin ennen opintopiiriä. Myös tässä tapauksessa fyysisen opintopiirin myötä tapahtunut kehitys oli suurempi, mutta itseluottamuksen taso oli alhaisempi ennakkoon niillä henkilöillä, jotka osallistuivat fyysisen opintopiiriin, kuin niillä, jotka osallistuivat etänä toteutettuun opintopiiriin.

Palautekysely	Fyysinen opintopiiri (10 vastaajaa)		Etäopintopiiri (42 vastaajaa)	
	Ennen	Jälkeen	Ennen	Jälkeen
Vastaukset arvosanojen keskimääriä				
Kuinka varmasti teet päätöksiä metsäsi koskien? (1=todella epävarma, 2=melko epävarma, 3=melko varma, 4=hyvin varma)	1,8	3	2,4	3,0
Kuinka varmaksi tunnet itsesi tilatesasi metsäpalvelua? (1=todella epävarma, 2=melko epävarma, 3=melko varma, 4=hyvin varma)	1,5	3,1	2,3	2,8

Taulukko 1. Joitakin tuloksia kyselylomakkeista, joihin molempien opintopiirien osallistujat vastasivat ennen opintopiiriä ja sen jälkeen.

Seurantakyselyn jälkeen molempien opintopiirien osallistajat kokivat, että opintopiirit vaikuttivat heidän metsään liittyvään tietämykseensä keskimäärin melko paljon. Vastausten perusteella fyysinen opintopiiri vaikutii metsään liittyvään tietämykseen hieman enemmän kuin opintopiiri etänä (Taulukko 2). Mutta on huomioitava, että fyysistä opintopiiriä koskevaan seurantakyselyyn vastasi vain neljä henkilöä. Seurantakyselyn mukaan etäopintopiiri lisäsi metsäpalveluiden tilaamisvarmuutta enemmän kuin fyysinen opintopiiri.

Seurantakysely	Fyysinen opintopiiri Suomessa (4 vastaajaa) (keskim. arvosana)	Etäopintopiiri Ruotsissa (21 vastaajaa) (keskim. arvosana)
Vaikuttiko kurssi tietämykseesi metsistä? (1=hyvin vähän, 2=melko vähän, 3=melko paljon, 4=hyvin paljon)	3,25	2,9
Vaikuttiko kurssi kykyysi tilata tai käyttää metsäpalveluita? (1=hyvin vähän, 2=melko vähän, 3=melko paljon, 4=hyvin paljon)	2,5	2,9
Oletko ostanut tai sopinut kurssin jälkeen metsäpalveluita?	50 % = Kyllä olen. 50 % = Ei minulla ei ole ollut tarvetta.	62 % Kyllä olen 38 % Ei, en ole.

Taulukko 2. Joitakin seurantakyselyiden tuloksia, joihin osallistajat vastasivat opintopiirien jälkeen.

Yksilöllinen tietämys ja ymmärrys metsäomaisuudesta ja metsänomistuksesta muodostaa tärkeän perustan metsään liittyvälle päätöksenteolle ja kyvyille tilata palveluita. Kyselyiden tulokset kuitenkin korostavat myös sitä, että kyse on hieman monimutkaisemmasta asiasta, joka on myös riippuvainen muista muuttujista kuin vain tiedosta. Kyse voi olla myös suhteesta palveluntarjoajaan, saatavilla olevasta/tarjottavasta palvelusta tai ulkoisista odotuksista ja sosiaalisista normeista liittyen metsän omistukseen ja päätöksentekoon.

Molempien maiden opintopiirien jälkeisessä palautekyselyssä esitettyistä vapaan tekstin kommentteista voidaan päätellä, että kummassakin on sekä hyötyjä että haasteita järjes-

täjille ja osallistujille. Etäopiskelupiirin digitaalisen opiskelulomakkeen osalta vaatimukset alustan käytettävyydelle ja pedagogiselle toimivuudelle ovat suuret ja kommunikatiivisissa on vaikea kilpailla fyysisen opettajan kanssa. Suurin koettu hyöty itseopiskelusta digitaalisella oppimisalustalla on vapaus suorittaa kurssi milloin tahansa. Se on paljon helpompi yhdistää arkeen kuin fyysinen kurssi tiettyyn kellonaikaan. Toinen etu on, että osallistujat säästävät aikaa ja rahaa, kun ei tarvitse matkustaa tapaamisiin. Näin on ainakin sellaisten osallistujien kohdalla, joilla välimatkaa tapaamispaikkaan on enemmän. Etänä toteutettuun opintopiiriin osallistuminen on tällöin myös ympäristöä säästävää.

Opintopiireista saatujen kokemusten perusteella fyysinen opintopiiri on helpompi valmistaa ja toteuttaa kuin digitaalinen oppimisalusta ja siihen tarvitaan vähemmän resursseja. Fyysistä opintopiiriä on myös helpompi muokata opintopiirin aikana osallistujien tarpeiden mukaan. Fyysisessä opintopiirissä ihmiset yleensä myös tietävät etukäteen, mitä on odotettavissa sen suhteen, kuinka paljon aikaa se vie ja kuinka kauan se kestää. Mutta heille tulee myös ilmoittaa ennakkoon, jos on tarpeen valmistautua tai lukea asioita fyysisen opintopiirin ajan ulkopuolella.

Digitaalisen tapaamisalustan ongelmana voi olla se, että tapaamisen aikana esitetyt kysymykset ja mielipiteet tallennetaan digitaalisesti ja ne säilyvät myöhemmin luettavina. Se voi olla aiheuttanut sen, että jotkut ihmiset pidättäytyvät osallistumasta keskusteluun. Digitaalisessa keskusteluryhmässä, jossa osallistujat eivät näe toisiaan, muut osallistujat eivät huomaa heidän ilmeitään ja eleitänsä, jos niitä ei ole kirjoitettu ja ne eivät näy näyttöllä. Esimerkiksi kukaan ei huomaa, että osallistuja nyökkää hyväksyvästi jonkun toisen kommentille keskustelussa. "Olen samaa mieltä" -kommentin kirjoittaminen on joillekin ihmisille suurempi askel kuin nyökkääminen. Voi olla, että digitaalisessa keskustelufoorumissa aktiiviseksi itsensä tunteminen vaatii enemmän vaivaa kuin fyysisessä keskustelussa.

Näin fyysisiin kasvokkain järjestettyihin tapaamisiin perustuva opintopiiri mahdollistaa helpon vuorovaikutuksen osallistujien välillä ja alentaa kynnyksiä esittää kysymyksiä. Osallistujien kommenttien perusteella sosiaalinen vuorovaikutus muiden metsänomistajien kanssa edisti oppimista fyysisen opintopiirin aikana. Osallistavan ja sallivan keskusteluilmapiirin luominen on tärkeässä roolissa onnistuneissa fyysisissä opintopiireissä. Kasvokkain tapaaminen sopii erityisesti perinteisiin opetusmenetelmiin enemmän tottuneille ja henkilökohtaista opetusta sekä asiakaspalvelua arvostaville opiskelijoille. Suomessa järjestetyn fyysisen opintopiirin päätteeksi tehtiin opintoretki metsässä,

mikä mahdollisti moniaistisen oppimiskokemuksen, mikä ei ole mahdollista digitaalisessa oppimisympäristössä.

Metsäaiheisen opintopiirin kaupallistaminen on hyvä liikeidea, sillä monet ovat kiinnostuneita metsätaloudesta. Digitaalisia oppimispalveluita metsänomistajien metsäkursseina ei ole paljoa tarjolla, joten markkinoilla on tilaa toimijoille, jotka tarjoavat puolueetonta, laadukasta ja eri metsänomistajaryhmät sekä erilaiset metsänomistuksen tavoitteet ja arvot huomioivaa metsäkoulutusta. Metsäaiheiset koulutuspalvelut tulee suunnitella kohdistetusti eri oppijaryhmille ja eri metsänomistajaryhmille. Siksi on hyödyllistä pohtia kahden erityyppisen opintopiirin eri elementtejä ja sitä, kuinka ne palvelevat potentiaalisen oppimistoiminnan tarkoitusta ja kohderyhmää. Kuten on korostettu, eri elementeillä on erilaisia pedagogisia vahvuuksia ja heikkouksia, jotka tuottavat erilaisia oppimistyyppisiä ja oppimisympäristöjä. Tätä on tärkeää pohtia toiminnalle osoitettujen resurssien optimoimiseksi ja sen tavoitteiden saavuttamiseksi. Metsätalous kilpailee muun vapaa-ajan kanssa, joten metsäoppimispaketteihin voisi sisältyä elämyksellisyyttä, laadun tunnetta, arjesta irtautumista ja ikimuistoisia oppimiskokemuksia

Vinkkejä opintopiirin järjestäjälle:

- Digitaalisten ja fyysisten elementtien yhdistäminen voisi olla paras vaihtoehto, koska jotkut pitävät perinteisistä kasvokkain tapaamisista ja keskusteluista, ja tekniset asiat voivat olla haasteita. Toiset taas ovat tottuneet digitaalisiin alustoihin ja haluavat opiskella asioita itse ja kysyä tarvittaessa.
- Vuorovaikutus on tärkeää! Keskustelu ja kysymysten esittäminen tulee olla mahdollista, vaikka kyseessä olisikin etäopiskelupiiri. Varsinkin keskustelut ovat tärkeitä! Varaa siihen riittävästi aikaa ja mahdollisuutta.
- Ihmiset tarvitsevat aikaa käsitelläkseen oppimaansa. Myös opittujen asioiden kertaaminen on tärkeää ainakin opintopiirin lopussa.
- Viestintä ennen opintopiiriä ja sen aikana on ratkaisevan tärkeää, jotta kaikilla on samanlaiset ennakkotiedot ja odotukset. Vaihtoehtona voi olla myös materiaalin jakaminen etukäteen, jotta voidaan tukea yksilöiden pidempää ja tekstipohjaisempaa oppimisprosessia.
- Pyri luomaan avoin ilmapiiri kurssin aikana, jotta jokaisella on aikaa ja mahdollisuus kysyä ja kommentoida. Kannusta kaikkia osallistumaan.
- Digitaalisen oppimisalustan valmistaminen vie aikaa, jotta se olisi riittävän kompakti, informatiivinen ja visuaalinen.

- Opintopiiriä valmistellessa päätä mikä on kohderyhmäsi ja pidä se mielessä opintopiirin sisältöä suunniteltaessa.
- Digitaalisen oppimisalustan tulee olla helppokäyttöinen. Sitä tulee testata etukäteen, ja osallistujat tarvitsevat mahdollisuuden pyytää neuvoja ja teknistä apua.
- Aseta opintopiirin aikarajat ja määräajat ja pysy aikataulussa. Ihmiset tarvitsevat joitakin tarkistuspisteitä, ja heidän pitäisi tietää, miten heidän tulee edetä ja mitä heiltä odotetaan.
- Pohdi erilaisia pedagogisia elementtejä ja miten niitä käytetään parhaiten suhteessa eri kohderyhmiin, oppimistyyliin ja opintopiirin tavoitteeseen.